

STŘEDOŠKOLSKÁ TECHNIKA 2012
Setkání a prezentace prací studentů na ČVUT

BŘÍZA BĚLOKORÁ (BETULA PENDULA)

ANDREJ BACHOVSKÝ, JOSEF BALÚCH

STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA, MOST, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE,
TOPOLOVÁ 584, MOST 434 01

<u>ANOTACE</u>	<u>3</u>
<u>BŘÍZA BĚLOKORÁ - KLASIFIKACE</u>	<u>4</u>
<u>OBECNÝ POPIS</u>	<u>4</u>
<u>VÝZNAM</u>	<u>5</u>
<u>ROZŠÍŘENÍ</u>	<u>6</u>
<u>VÝSKYT</u>	<u>6</u>
<u>DALŠÍ DRUHY</u>	<u>6</u>
<u>NAŠE POZOROVÁNÍ BŘÍZY BĚLOKORÉ</u>	<u>8</u>

ANOTACE

Tuto práci jsme vytvořily jako závěrečnou práci z Přírodopisu na základní škole a poté jsme ji prezentovali na MŠMT ČR a pak také na Žakovské ekologické konferenci Ústeckého kraje. Tuto práci jsme proto upravili na středoškolskou úroveň, abychom ji mohli předvést na StreTech 2012.

Abstract

This work we develop a final work of natural history at elementary school and then we presented it to the Ministry of Education and then the Pupil Conference on Environmental Usti region. this work

We therefore modified to the upper secondary level so we can demonstrate the Technique School 2012th

BŘÍZA BĚLOKORÁ - KLASIFIKACE

Říše : rostliny
Podříše : cévnaté rostliny
Oddělení : krytosemenné
Třída : vyšší dvouděložné
Řád : břízotvaré
Čeleď : břízovité
Rod : bříza

OBECNÝ POPIS

Bříza je typický strom severského chladného klimatu. Bříza bělokorá (dříve bradavičnatá) je 25 – 30 m vysoký strom s hladkým kmenem pokrytým po většinu délky bílou kůrou, která se lehce odlupuje a na níž jsou patrné lenticely (bradavičky). Kůra dospělých stromů je bílá, nápadně tmavě zjizvená, hluboce rozpraskaná a u starších stromů u báze kmene černá a hrbolatá. Vytváří bohatou korunu s převislými větvemi. Větve této opadavé břízy se ladně sklánějí dolů. Mladé výhony jsou na omak hrubé, hustě drobně bradavičnaté. Lesklé tmavozelené listy na podzim žloutnou jsou kosníkovité, na bázi klínovitě zašpičatělé, výrazně dvakrát pilovité a 3 – 6 cm dlouhé. Drobné květy jsou jednopohlavné a tvoří jehnědy, samčí jsou převislé a žluté až 6 cm dlouhé, samičí zelené a zprvu vzpřímené, pak převisají, objevují se až při rašení listů. Zralé hnědé plodní šištice se rozpadají a uvolňují semena. Semena jsou drobné nažky se dvěma blanitými křídly. Rostlina je jednodomá. Je jednou z časně rozšířených rostlin na jaře. Její drobné lehké semeno roznáší vítr na velké vzdálenosti, a proto bříza okupuje všechny uvolněné plochy – pastviny, paseky, skály nehostinná místa a podobně. Má velmi skromné nároky na úrodnost a vlhkost půdy. Vyskytuje se na vřesovištích, kamenolomech, okrajích lesů s půdou kyprou, písčitou a chudou, často je součástí městských parků a sídlištní zeleně. Je tedy i významnou dřevinou průkopnickou = pionýrskou. V horských oblastech mívá pokroucený, hodně rozbrázděný kmen a nižší vzrůst, což je dáno chladným a mrazivým počasím v zimních měsících. V mládí rychle roste, takže snadno odroste plevelným bylinám a keřům, které ztěžují pěstování lesa. V 10 letech dorůstá výšky 5 m, dožívá se stáří jen 100 až 150 let. Vytváří široce rozvětvenou kořenovou soustavu, ale dost mělkou, takže se někdy vyvrací větrem i sněhem. Nejhojněji se vyskytuje v severní Evropě, kde je důležitou hospodářskou dřevinou. Ve střední a západní Evropě původně tvořila příměs v lesích obhospodařovaných v krátkém obmýtí na výrobu paliva.

VÝZNAM

Mnozí lidé ji znají jako plevelnou rostlinu, protože její semena se uchytí v zídkách, na střechách, v okapech a podobně. Přesto, že jde o nenáročnou rostlinu, lze ji přesazovat jen v mládí. Starší rostliny při přesazování uhynou.

Je ruským národním stromem. Vytváří překrásné březové háje, kde najdeme břízy ověšené stuhami. Ruská pověst říká, že kdo uváže stuhu na břízu v březovém háji tajgy, ten se tam po letech vrátí.

Před objevením papíru se březová kůra využívala na psaní a byla materiálem pro zhotovování různých nádob. Severoameričtí indiáni ji používali místo kůže a potahovali s ní své kánoe.

Dřevo břízy se využívá v potravinářském průmyslu při uzení sýrů. Dále je využíváno na výrobu lyží, hraček, parket, podlah a nábytku. Bříza je též významnou léčivkou.

Užívanou částí jsou listy, březová míza a někdy i pupeny.

Listy se suší při teplotě maximálně 40°C, mají slabě hořkou chuť a aroma. Obsahují vitamín C, karoteny, minerální látky, pryskyřice a další látky. Používají se v čajových směsích nebo samostatně jako podpůrné léčivo při chorobách močového ústrojí, aniž by zatěžovali ledviny. Pupy mají podobné využití a březová míza je známa pod názvem „březová voda“ a používá se od nepaměti jako vlasové tonikum. Zkvašením mízy vzniká slabě alkoholický nápoj, známý v severských oblastech jako „březové víno“. U nás je navrtávání kmenů stromů zakázáno, neboť stromy silně poškozují a napomáhá šíření různých houbových chorob.

<u>ROZŠÍŘENÍ</u>	<u>VÝSKYT</u>
lesy	Evropa
jalové půdy	Asie
hory	Severní Amerika

DALŠÍ DRUHY

Bříza žlutá – severovýchod Severní Ameriky

Bříza Ermanova – severovýchodní Asie a Japonsko

Bříza černá – východ Severní Ameriky

Bříza papírovitá – Kanada a sever USA

Bříza topolistá – východ Severní Ameriky

Bříza pýřitá – lesy, jalové půdy a hory Evropy (Krušné hory)

Bříza himalájská – Himaláje a západní Čína

Bříza zakrslá – rašeliniště na Šumavě

Bříza žlutá

Bříza Ermanova

Bříza bílá - purpurea

Bříza černá

Bříza papírovitá

Bříza pýřitá

Bříza himalájská

Bříza zakrslá

Bříza bonsaj

Bříza převislá

NAŠE POZOROVÁNÍ BŘÍZY BĚLOKORÉ

Od jara do zimy jsme pozorovali změny vlivem všech ročních období, které se během tohoto časového úseku se stromem staly. Strom, který jsme pozorovali, se nachází nedaleko domu, kde bydlí jeden z nás. Výška stromu je cca. 7 metrů, jeho obvod ve 130 centimetrech nad zemí činí 30,9 cm.